

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **nezl. V. Š.**, zastoupen zákonnou zástupkyní a advokátkou Mgr. V. Š., LL.M., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2019, č. j. MPSV-2019/17396-917, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 4. 2019, č. j. 16 Ad 35/2019 – 24,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 4. 2019, č. j. 16 Ad 35/2019 – 24, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal prostřednictvím své zákonné zástupkyně a advokátky žalobu ke Krajskému soudu v Plzni proti v záhlaví označenému rozhodnutí, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci ze dne 4. 12. 2018 o zastavení výplaty příspěvku na péči.

[2] Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 26. 4. 2019 postoupil věc k vyřízení Krajskému soudu v Hradci Králové, neboť z informačního systému centrální evidence obyvatel zjistil, že nezletilý žalobce má trvalé bydliště v obci S., B. X, tj. v obvodu Krajského soudu v Hradci Králové. Na stejném místě má trvalé bydliště i jeho zákonná zástupkyně. Stěžovatel by dle názoru soudu na tomto místě se svou matkou nepochybně bydlel, pokud by nepobýval v domově pro postižené děti.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud toto usnesení, stejně jako napadená správní rozhodnutí zrušil. Uvedl, že ve věcech příspěvku na péči je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo. Odkázal na úpravu pojmu bydliště obsaženou v § 80 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, podle které má člověk bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale; takový úmysl může vyplývat z jeho prohlášení nebo z okolností případu. Stěžovatel v žalobě vícekrát jednoznačně prohlásil, že má své bydliště na adrese K. V., R. X, a proto je k řízení místně příslušný Krajský soud v Plzni. Na této adrese má skutečné bydliště jak stěžovatel, tak i oba jeho zákonní zástupci. Krajský soud v Plzni však nesprávně tuto otázku posoudil dle místa trvalého pobytu bez ohledu na to, kde se stěžovatel zdržuje s úmyslem žít tam trvale.

[4] Stěžovatel rovněž v kasační stížnosti brojil proti nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[6] Podle § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) je ve věcech příspěvku na péči k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě, v jehož obvodu se zdržuje. Spornou otázkou v posuzované věci je, zda krajský soud správně vyložil pojem „bydliště“ navrhovatele - stěžovatele.

[7] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že za bydliště fyzické osoby podle citovaného ustanovení je nutno považovat místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem zdržovat se zde trvale. Při určování místní příslušnosti soudu podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným pobytem podle správních předpisů (viz usnesení NSS ze dne 20. 3. 2013, č. j. Nad 17/2013 – 16). V této souvislosti lze připomenout, že důvodem výlučné místní příslušnosti stanovené v § 7 odst. 3 s. ř. s. je sociální charakter, resp. dostupnost soudu pro žalobce v dané věci. Z tohoto hlediska je proto podstatné vycházet z faktického bydliště žalobce.

[8] V rozsudku ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 As 295/2018 – 18, Nejvyšší správní soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu (viz usnesení ze dne 25. 9. 2017, sp. zn. 33 Cdo 1593/2017, a ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 33 Cdo 2832/2017) dodal, že pojem „bydliště“ je definován oběma znaky – bydlením a úmyslem trvale se zdržovat, které musí být splněny kumulativně. Má-li fyzická osoba úmysl v daném místě se trvale zdržovat, ale nebydlí tam, nejde o bydliště pro účely určení místně příslušného soudu.

[9] V posuzované věci stěžovatel v žalobě uvedl, že adresou jeho bydliště jsou K. V., R. X. Výslovně k otázce místní příslušnosti soudu poznamenal, že s ohledem na jeho bydliště ve smyslu § 80 občanského zákoníku, je k projednání věci příslušný Krajský soud v Plzni.

Krajský soud však tuto informaci nevzal nijak v úvahu a při určování bydliště vycházel z údajů o trvalém pobytu stěžovatele, který se nachází na jiné adrese. Z jeho rozhodnutí přitom není zřejmé, proč dospěl k závěru, že stěžovatel bydlí v místě svého trvalého pobytu a nikoliv v místě uvedeném v žalobě.

[10] Krajský soud tedy nesprávně ztotožnil bydliště stěžovatele s místem jeho trvalého pobytu, ačkoliv stěžovatel sám uvedl jiné místo bydliště. Usnesení soudu je proto třeba považovat za nepřezkoumatelné, protože neuvádí důvody, pro které soud dospěl k závěru, že se bydliště stěžovatele nachází (v rozporu s jeho tvrzením) v místě jeho trvalého bydliště.

[11] V rámci dalšího řízení bude muset krajský soud při posouzení místní příslušnosti vycházet ze skutečného místa bydliště stěžovatele, resp. místa, kde by se stěžovatel trvale zdržoval, pokud by se nenacházel v domově pro postižené děti.

[12] Nejvyšší správní soud se nezabýval kasační argumentací týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů, neboť předmětem přezkumu je nyní rozhodnutí o postoupení věci místně příslušnému soudu a soud se tak mohl zabývat pouze námitkami směřujícími proti tomuto rozhodnutí.

[13] Jelikož krajský soud nesprávně posoudil právní otázku rozhodnou pro posouzení věci, Nejvyšší správní soud napadené usnesení dle § 110 odstavce 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odstavec 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu